

СЛЕНГ ЯК СКЛАДОВА ЧАСТИНА АНГЛОМОВНОГО СТУДЕНТСЬКОГО СОЦІОЛЕКТУ

Об'єктом дослідження є англомовний студентський сленг, його функціональні та структурні особливості, способи словотворення та класифікація.

Ключові слова: *соціолект, сленг, семантична класифікація.*

Объектом исследования выступает англоязычный студенческий сленг, его функциональные и структурные особенности, способы словообразования и классификация.

Ключевые слова: *социолект, сленг, семантическая классификация.*

The Article deals with English students' slang, its functional and structural peculiarities, ways of word formation and classification.

Key words: *sociolect, slang, semantic classification.*

Термін соціолект виник у лінгвістиці порівняно нещодавно – у другій половині ХХ століття. Очевидно, він утворюється з двох частин – «соціо-», яка вказує на відношення до суспільства, і «діалект». Термін «діалект» традиційно використовується для позначення варіанту певної мови. Наприклад, «регіональні діалекти» асоціюються з місцем – географічними границями, однак границі також можуть бути соціального характеру, наприклад, між групами різних соціальних класів. У цьому випадку ми говоримо про «соціальні діалекти». За словами британської дослідниці Сюзанни Ромейн «регіональні діалекти показують звідки ми походимо, а соціальні діалекти – хто ми є» [1, 2].

Як і будь-яка інша соціальна група, студенти виробили свою власну приватну мову, за допомогою якої вони спілкуються, і яка, як і інші діалекти, має свої особливості одразу на трьох рівнях мовної організації – фонетичному, граматичному чи синтаксичному, і лексичному. Дана робота фокусується на особливостях лексичного шару студентського соціолекту, а саме – студентському сленгу.

За визначенням Івет Елліс, сленг – це «варіант мови, який використовується в певному контексті, за допомогою якого люди виражають свою приналежність до певної групи всередині суспільства, яка не обмежується географічним розташуванням» [2]. Класифікація модерного англомовного студентського сленгу в сучасній лінгвістиці ґрунтується на певних принципах. Функціональний принцип визначає сленгові лексики за місцем їх уживання; генетичний принцип акцентує місце їх походження та спосіб утворення. Класифікація сленгу за семантичною ознакою (функціональний принцип) дає приблизну картину того, чим живуть і переймаються, про що думають студенти. Тоні Торн, британський науковець, розподіливши зібраний ним лексичний матеріал на декілька семантичних груп, зробив висновок, що ці семантичні кластери «співвідносяться з повсякденною діяльністю студентів», а значить можна заключити, що сленг фактично відображає схеми поведінки, притаманні сучасній молоді, та реалії студентського життя [3]. Цікавим,

однак, є те, що словниковий склад мовлення англомовної молоді здебільшого ігнорує все, що пов'язано з навчанням, роботою – практично відсутні сленгові слова для позначення книжок, бібліотек, лекцій тощо. Натомість, велику частину вокабуляру молоді займає лексика присвячена «гедоністичним» захопленням – наприклад, кількість слів на позначення стану сп'яніння дійсно вражає (*smashed, 8bed, 3 sheets to the wind, bent, betty, ripped, hosed, housed etc*).

У свою чергу дослідження американської вченої Конні Ебл підкреслює той факт, що сленг нерозривно вплітається як у наукове так і в повсякденне життя студентської молоді [4]. Досліджуючи структурні та функціональні властивості сленгової лексики, Ебл показує її зв'язок із граматику, лексикологією, морфологією, соціолінгвістикою, прагматикою, аналізом дискурсу та іншими важливими сферами дослідження. Вона доводить, що використання сленгу не може і не обмежується стінами університетів та коледжів, а є невід'ємною частиною студентського побуту та повсякденності.

Проаналізувавши подані вченими класифікації можна зробити такі висновки: не зважаючи на територіальну розрізненість і відокремленість, тематика сленгової лексики для обох націй переплітається і свідчить якщо й не про дійсну поведінку американських та британських студентів, то принаймні про те, про що вони полубляють поговорити (алкоголь, вечірки, секс, зовнішність, успішність і «лузерство»); формули привітання, прощання і звертання, як і «класифікація» однолітків, підсилюють і закріплюють внутрішньогрупну особистісність (Хто є хто) і маніфестують комунікативну спроможність.

З точки зору генетичного принципу сленгові лексеми мають найрізноманітніше походження й способи утворення. Ще кілька десятиліть тому американський сленг збагачував сленг британської молоді такими «модними» слівцями як, наприклад, *groovy, far-out, nerd і geek*. Натомість зараз велика частка молодіжної лексики, як в Британії так і в США, запозичується від чорношкірого населення, як-от “mampу” і “butters” на позначення людини з негарною зовнішністю чи фігурою (*Check that nex gal, she a mampу butters!*). Серед інших способів словотвору найпоширенішими є: 1) афіксація – більш характерна для творення американської лексики; превалюють утворені іменники, значно менше прикметників, дуже мало дієслів; найпопулярніші суфікси: **-er, -y/-ie/-ey**, рідше – суфікс **-o**; префіксація – явище периферійне: *loser, hissy, bennie, bumper, to backhander, weirdo etc*; 2) злиття основ – явище більш характерне для британського словотвору; експресивність виникає за рахунок семантичного ускладнення акту словотворення метафоричними чи метонімічними переносами значення взаємодіючих основ: *airhead, smeghead, toss-pot, rat-arsed, swamp-donkey*; 3) абревіація – дуже поширена; найпоширеніший вид – апокопа (усікання кінцівки слова): *champ (champion), biz (business), veggies (vegetables), a pro (professional)*; а також ініціальний тип – *LOL (laugh out loud) etc*; 4) редуплікація: *bud-bud, shitter-chatter, fuddy-duddy*; 5) римування – римована заміна вихідної одиниці вторинною одиницею, яка переймає семантику першої (найчастіше – утворюється словосполучення): *Clair Rayners (trainers), Richard Geer (beer)*; 6) поширення культурних алюзій: *Tony Blairs (flared trousers), Archer (a sum of £2000) etc*.

Отже, студентський соціолект, і сленг як його невід'ємна складова частина, перебувають у тісному зв'язку із суспільством, його історією, певними економічними, політичними, соціокультурними та іншими позамовними факторами. Характерними рисами даного соціолекту є вживання емоційно-емфатичних вигуків (*boy, yo, damn it*), «слів-

паразитів» (*like, and stuff, and all*), унікальної соціолектної фразеології (*3 sheets to the wind, to give a buzz*), відсутність запозичень з грецької, латини та інших мов, відчуття впливу медіа, поп-культури та інших професійних жаргонів. У цілому для сучасного англomовного сленгу характерне підкорення принципам емоційної експресивності з відтінком пейоративності.

1. *Romain, S.*: Language in society. An introduction to Sociolinguistics. – New York: Oxford University Press, 1994. – 235 p. 2. www.well.ac.uk/cfol/slang.asp: Ellis, Yvette. What is Slang? – Contemporary France Online, 2002. 3. www.kcl.ac.uk/schools/humanities/depts/elc/resources/slangsearch.html: Thorne, Tony. Classifying campus slang. – 2005. 4. *Eble, C.* Slang and Sociability: in-group language among college students. – Chapel Hill, NC: University of North Carolina Press, 1996. – 228 p. 5. *Панькив О.Б.* Словообразовательные особенности молодёжных жаргонизмов в английском языке. // Грамматические и лексические аспекты регионального варьирования полинациональных языков: Сб. науч. трудов/Редкол.: М.М. Воронина. – К.: КПИИЯ, 1988. – 116с. – с.32-35.

Расвська І.В., асп.,
Інститут філології КНУ Тараса Шевченка

ДЕЯКІ ЛЕКСИЧНІ ТА ГРАМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СУБДІАЛЕКТУ ПЕРУДЖІ

На матеріалі аналізу писемних джерел описано лексичні та граматичні особливості субдіалекту міста Перуджа та її околиць з виделенням зон варіативності. Надано відмінні від стандартної італійської мови форми артиклів, дієслів, займенників, прикметників та інших граматичних категорій та найбільш поширених слів перуджійського субдіалекту з перекладом на українську мову.

Ключові слова: літературна мова, діалект, регіональний різновид літературної мови, субдіалект, діалектний ареал, граматичні та лексичні особливості.

На материале анализа письменных источников описаны лексические и грамматические особенности субдиалекта города Перуджа и ее окрестностей с выделением зон вариативности. Описываются отличные от стандартного итальянского языка формы артиклей, глаголов, местоимений, причастий и других грамматических категорий. Представлен список наиболее употребляемых слов перуджийского субдиалекта с переводом на украинский язык.

Ключевые слова: литературный язык, диалект, региональная разновидность литературного языка, субдиалект, диалектный ареал, грамматические и лексические особенности.